

106822 - Praktijkschool heeft onvoldoende voldaan aan zijn plicht om een andere school bereid te vinden de leerling toe te laten.

ADVIES

in het geding tussen:

de heer A, wonende te B, verzoeker

en

het College van Bestuur van Stichting C, gevestigd te D, het bevoegd gezag van Praktijkschool E te F, verweerder

1. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Bij verzoekschrift van 26 mei 2015 heeft verzoeker aan de Commissie een geschil voorgelegd over het besluit van verweerder om zijn zoon M niet toe te laten als leerling op praktijkschool E. Verweerder heeft een verweerschrift ingediend, ingekomen op 16 juni 2015. Verzoeker heeft hier op 27 juni 2015 schriftelijk op gereageerd.

De mondelinge behandeling van het geschil vond plaats op 2 juli 2015 te Utrecht.

Verzoeker was ter zitting aanwezig.

Namens verweerder was aanwezig de heer G, voorzitter College van Bestuur, en de heer H, directeur Praktijkschool E.

Namens het Samenwerkingsverband I waren aanwezig mevrouw J, directeur/bestuurder, en mevrouw K, consultant.

Vanwege de zomervakantie heeft de Commissie partijen op 2 juli 2015 schriftelijk op de hoogte gebracht van haar eendoordeel.

2. DE FEITEN

1. M is gestart op een reguliere basisschool. In groep 4 en 5 heeft hij onderwijs gevolgd op het speciaal basisonderwijs (sbo) en vanaf groep 6 volgde hij onderwijs op de L, een basisschool voor speciaal onderwijs, cluster 4 (hierna te noemen: L).
2. M zat in schooljaar 2014/2015 in groep 8 van de L en deze school heeft in december 2014 als schooladvies praktijkonderwijs gegeven.
3. Op 4 februari 2015 hebben verzoeker en M een kennismakingsgesprek gehad met de directeur van Praktijkschool E. De ouders hebben M daarna aangemeld op E.
4. Op 10 april 2015 heeft een intakegesprek plaatsgevonden met het Multidisciplinair Overleg (MDO). Daarbij waren aanwezig: M, zijn ouders, de mentor van de L, de schoolpsycholoog en de trajectbegeleider van E.
5. Op 15 april 2015 is de mogelijkheid tot plaatsing van M besproken binnen de Commissie van Toelating (CvT) van E, die bestond uit de directeur, de schoolpsycholoog en de adjunct-directeur. De directeur heeft die dag per brief aan de ouders laten weten dat M niet zou worden toegelaten, omdat M meer begeleiding nodig heeft dan E kan bieden.

6. Verzoeker heeft tussen 15 en 20 april 2015 bezwaar gemaakt tegen de weigering om M toe te laten. De directeur heeft daarop het verslag van het MDO-overleg aan de ouders gestuurd en de mogelijkheid geboden voor een gesprek met hem.
7. Op 18 mei 2015 hebben de ouders van M hun bezwaren toegelicht in een gesprek met de directeur.
8. Op 20 mei 2015 heeft verweerder aan verzoeker geschreven dat het standpunt niet is gewijzigd en dat M niet wordt toegelaten. Daarop heeft verzoeker het geschil aan de Commissie voorgelegd.

3. STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Standpunt verzoeker

De L heeft als schooladvies praktijkonderwijs gegeven. Daarom heeft er op 4 februari 2015 een kennismakingsgesprek plaatsgevonden met de directeur van E. Het gesprek verliep goed en M was enthousiast. De dyslexie en PDD-NOS van M waren volgens de directeur geen probleem. Er moest nog wel een tweede (warme overdracht) gesprek plaatsvinden, maar de ouders kregen de stellige indruk dat M op E terecht kon. Het heeft de ouders verrast dat er vervolgens geen warme overdracht plaatsvond, maar een intakegesprek met het MDO van E.

Verweerder heeft het beeld van M geschetst dat hij een onhandelbaar kind is. Verzoeker herkent dit beeld niet. Het gedrag van M was in schooljaar 2014-2015 juist verbeterd ten opzichte van het voorgaande schooljaar. Zijn gedrag is vervolgens inderdaad tijdelijk veranderd na het intakegesprek bij E. M was in de veronderstelling dat hij was toegelaten en is er daarna met de pet naar gaan gooien. Dit trok in mei 2015 bij, maar verslechterde weer nadat hem duidelijk werd dat hij toch niet was toegelaten.

De stelling van verweerder, dat M niet tot werken komt, zal in ieder geval niet van toepassing zijn op de praktijkvakken. Hij is daarvoor zeer gemotiveerd. Het afwijkende gedrag dat M soms laat zien is het gevolg van zijn frustratie over zijn ernstige dyslexie. Hij heeft het afgelopen half jaar onder begeleiding van een externe dyslexiebegeleider zijn leesniveau echter met anderhalf jaar omhoog gebracht. Dit toont aan dat hij wel tot werken bereid is. Voor de theoretische vakken zal zijn motivatie, vanwege zijn ernstige dyslexie, vermoedelijk wel minder zijn dan voor de praktische vakken. Daar zal hij ondersteuning bij nodig hebben, in die zin dat nauw overleg met zijn dyslexiebegeleider aangewezen is.

In het schoolondersteuningsprofiel staat dat E kinderen met PDD-NOS goed kan opvangen heeft voorspelbaarheid en structuur nodig, maar dat geldt voor alle leerlingen met PDD-NOS. De trajectbegeleiding die E biedt, is bij uitstek geschikt voor M. E is een passende school voor M. Dat er in januari 2014 een herindicatie is afgegeven voor cluster 4 onderwijs mag geen rol spelen bij de beslissing om M niet toe te laten, nu die herindicatie met name is afgegeven om te voorkomen dat M weer van school zou moeten veranderen wil een kans krijgen.

Standpunt verweerder

De cognitieve en didactische gegevens van M sluiten weliswaar aan bij de landelijke criteria voor praktijkonderwijs, maar E kan M niet de ondersteuning bieden die hij nodig heeft. Daarom heeft de school geen toelaatbaarheidsverklaring voor praktijkonderwijs aangevraagd bij de regionale verwijzingscommissie (RVC). E laat in beginsel leerlingen toe met PDD-NOS en dyslexie. Zoals vermeld in het schoolondersteuningsprofiel kan de school op dat punt ook een zekere mate van ondersteuning bieden, maar dat hangt wel af van de mate waarin de PDD-NOS en dyslexie leiden tot gedragsproblemen.

Uit het individueel ontwikkelingsperspectief (IOP), dat is opgesteld door de L, kwam naar voren dat M zelfbepalend gedrag vertoont, niet coachbaar is, niet tot werken wil komen, in zijn eigen gelijk blijft hangen, in discussie gaat en soms langdurig boos blijft. In het intakegesprek met het MDO op 10 april 2015 werd het beeld dat naar voren kwam uit het IOP bevestigd. Bovendien is in januari 2014 een herindicatie voor cluster 4 onderwijs afgegeven voor M. Een dergelijke indicatie wordt alleen gegeven als sprake is van een zware ondersteuningsbehoefte. De CvT heeft op basis van het IOP en de bevindingen in het MDO geconcludeerd dat M veel voorspelbaarheid, duidelijkheid en structuur en zo min mogelijk wisselingen van leerkrachten nodig heeft. Verder heeft hij aandacht en begeleiding voor zijn gedragsproblemen nodig. Hij moet leren om te reflecteren, niet in discussie te gaan, verantwoordelijkheid te nemen voor zijn gedrag en inzicht te krijgen in de gevolgen ervan en hij moet motivatie voor schoolse activiteiten ontwikkelen. E heeft hier onvoldoende expertise en mogelijkheden voor. De populatie leerlingen binnen het praktijkonderwijs is een kwetsbare groep. Ze zijn laagbegaafd en gemakkelijk beïnvloedbaar. De klassen bestaan uit 16 leerlingen. De leerlingen moeten in zekere mate zelfstandig kunnen werken. Het zelfbepalende gedrag van M en zijn weigering om tot werken te komen, belemmeren het groepsproces in de klas. De docenten beschikken niet over de uiterst specialistische gedragsdeskundigheid die nodig is. Vanuit het samenwerkingsverband is alleen ondersteuning in de vorm van trajectbegeleiding mogelijk, waarbij drie dagen in de week een trajectbegeleider aanwezig is om de mentoren/leerkrachten en leerlingen te coachen. Dit is onvoldoende om M de benodigde ondersteuning te bieden. Hij heeft een meer individuele ondersteuning nodig, zoals hij die ook heeft gekregen op de L. In een klas met 16 leerlingen kan deze individuele ondersteuning niet worden geboden. Ook de aansturing door de mentoren binnen E is minder individueel dan de aansturing in het speciaal onderwijs. Er is contact geweest met verschillende betrokkenen op de L, te weten de leerkracht van M, de intern begeleider en de orthopedagoog. Zij hebben allemaal bevestigd dat E goed heeft ingeschat dat niet kan worden voldaan aan de ondersteuningsbehoefte van M. De intern begeleider heeft op 19 mei 2015 in een e-mail aan verzoeker ook aangegeven, dat het gegeven schooladvies voor praktijkonderwijs achteraf bezien te optimistisch is geweest. In de e-mail bevestigt de intern begeleider, dat het advies van de basisschool is gekanteld nadat het gedrag van M verslechterde vanaf januari 2015. Er is dus geen sprake van een duurzame verbetering in zijn gedrag. Verweerder moet bij de beslissing over de toelating van een leerling, ook in het belang van de andere leerlingen, de overtuiging hebben dat de plaatsing succesvol zal zijn. Het speciaal onderwijs is er, mede door kleinere klassen en specifieke expertise, wel op toegerust om de benodigde ondersteuning te bieden. N is op dit moment passend voor M, omdat daar de benodigde ondersteuning kan worden gegeven en er bovendien ook de door M gewenste praktijkvakken worden aangeboden. Indien N in de toekomst aangeeft dat er een positieve ontwikkeling is in het gedrag van M, kunnen er lesobservaties plaatsvinden en zal hij wellicht alsnog tot E kunnen worden toegelaten.

4. OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

Op grond van artikel 10g lid 2 Wet op het voortgezet onderwijs (WVO) beslist het bevoegd gezag van een school voor praktijkonderwijs over de toelating van een leerling tot het praktijkonderwijs. Voor de toelating tot het praktijkonderwijs is het schooladvies van de basisschool niet leidend (artikel 3 lid 2 Inrichtingsbesluit WVO). Toelating tot het praktijkonderwijs is mogelijk nadat de regionale verwijzingscommissie een indicatie voor praktijkonderwijs heeft gegeven. De aanvraag voor de indicatiestelling bij de RVC wordt op grond van artikel 3 lid 1 van het Besluit RVC's en regionaal zorgbudget ingediend door het bevoegd gezag van de school voor praktijkonderwijs. Verweerder heeft in het geval van M geen aanvraag voor indicatiestelling ingediend, omdat hij van mening is dat de school niet kan voldoen aan de ondersteuningsbehoefte van M.

Artikel 27 lid 2b WVO bepaalt dat het bevoegd gezag beoordeelt of de aanmelding een leerling betreft die extra ondersteuning behoeft. Partijen zijn het er over eens dat M een leerling is met een extra

ondersteuningsbehoefte. Als een leerling met een extra ondersteuningsbehoefte wordt aangemeld bij een school, moet deze school op grond van artikel 2 Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte (WGBH/CZ) onderzoeken of de school de extra ondersteuning in de vorm van doeltreffende aanpassingen zelf kan bieden, al dan niet met financiering of arrangementen vanuit het samenwerkingsverband. Daarbij geldt dat de school verplicht is doeltreffende aanpassingen te verrichten, tenzij deze een onevenredige belasting vormen (*Kamerstukken II 2011/12, 33 106, nr. 3, p. 17*).

De Commissie stelt vast dat verweerder de ondersteuningsbehoefte van M heeft vastgesteld aan de hand van het IOP en de bevindingen in het MDO, waar M, zijn ouders en zijn leerkracht van de L zijn gehoord. In het MDO is aan de orde gekomen dat er op de L de afgelopen jaren veel aandacht is gegaan naar het reguleren van het gedrag en het versterken van de werkhouding van M. Verweerder was verder op de hoogte van de in januari 2014 afgegeven herindicatie voor cluster 4 onderwijs. Verweerder heeft bij het onderzoek naar de ondersteuningsbehoefte van M voldoende relevante gegevens betrokken en heeft daarmee voldoende onderzoek verricht naar de ondersteuningsbehoefte van M.

Uit het schoolondersteuningsprofiel van E blijkt dat de school ondersteuning kan bieden aan leerlingen met PDD-NOS en dyslexie. Verweerder heeft daarbij echter de kanttekening geplaatst dat dit afhankelijk is van de mate van de gedragsproblemen van een leerling. Aangezien de uitingvormen van PDD-NOS wat betreft vorm en intensiteit uiteenlopen, is het aannemelijk dat E niet aan iedere leerling met PDD-NOS voldoende ondersteuning zal kunnen bieden. Verweerder heeft ingeschat dat M veel individuele ondersteuning nodig zal hebben bij met name zijn gedragsproblemen en gebrek aan motivatie. Verweerder heeft voldoende aannemelijk gemaakt, dat veel individuele begeleiding door de docenten in een klas voor praktijkonderwijs met 16 leerlingen niet haalbaar is en dat het gedrag van M voor een verkeerde dynamiek zal zorgen in een klas met leerlingen die laagbegaafd en gemakkelijk beïnvloedbaar zijn. Uit de omschrijving van de trajectbegeleiding in het schoolondersteuningsprofiel blijkt, dat de ondersteuningsmogelijkheden van de trajectbegeleider niet zijn zozeer gericht op de pedagogisch-didactische begeleiding van de leerling, maar op de (sociale) omgevingsfactoren van de leerling waar die belemmeringen opleveren voor zijn deelname aan het onderwijs. De inschatting van verweerder dat de trajectbegeleiding te weinig doeltreffend is voor de noodzakelijke individuele begeleiding van M komt daarom niet onredelijk voor. Tijdens de zitting heeft verweerder gesteld dat het samenwerkingsverband naast de trajectbegeleiding geen extra ondersteuning kan bieden. De vertegenwoordiger van het samenwerkingsverband heeft die bewering niet weersproken. Verder is uit met name de e-mail van 19 mei 2015 van de intern begeleider gebleken, dat de L in de loop van 2015 tot de conclusie is gekomen dat het schooladvies voor praktijkonderwijs in december 2014 te optimistisch is geweest en dat M toch meer specifieke ondersteuning nodig heeft. Op grond van het voorgaande komt de Commissie tot de conclusie dat verweerder redelijkerwijze heeft kunnen oordelen dat de extra ondersteuningsbehoefte van M de mogelijkheden van de school overstijgt.

In een dergelijk geval schrijft artikel 27 lid 2c WVO voor dat de weigering tot toelating niet plaatsvindt dan nadat het bevoegd gezag er, na overleg met de ouders en met inachtneming van de ondersteuningsbehoefte van de leerling en de schoolondersteuningsprofielen van de betrokken scholen, voor heeft zorg gedragen dat een andere school bereid is de leerling toe te laten. Verweerder stelt dat er contact is geweest met N en dat deze school heeft aangegeven bereid te zijn om M toe te laten. Niet gebleken is dat N zich schriftelijk bereid heeft verklaard M toe te laten hetgeen onder de gegeven omstandigheden van doorverwijzing vanuit praktijkonderwijs naar voortgezet speciaal onderwijs wel verwacht mocht worden. Derhalve is onvoldoende aannemelijk geworden dat verweerder een andere school bereid heeft gevonden om M toe te laten.

Verder geldt dat E met de ouders had moeten bespreken welke scholen relevante expertise hebben, waarbij de ouders hadden kunnen aangeven welke voorkeuren zij hebben als het gaat om bijvoorbeeld de thuisnabijheid of de richting van de school (*Kamerstukken II 2011/12, 33 106, nr. 3, p. 17*). Niet gebleken is dat een dergelijk overleg heeft plaatsgevonden.

Nu niet is gebleken dat ten tijde van de beslissing om M niet toe te laten op E een andere school bereid was M toe te laten en met de ouders geen overleg is geweest over mogelijk passende scholen, heeft verweerder niet voldaan aan de uit artikel 27 lid 2c WVO voortvloeiende verplichtingen.

De Commissie oordeelt het verzoek om die reden gegrond.

5. OORDEEL

Op grond van bovenstaande overwegingen verklaart de Commissie het verzoek gegrond. Zij adviseert verweerder met verzoekers in overleg te treden bij het zoeken naar een passende school voor M.

Aldus gedaan te Utrecht op 22 juli 2015 door mr. J.P.L.C. Dijkgraaf, voorzitter, drs. A.H.T. Gieling en drs. L.P.F. Niessen, leden, in tegenwoordigheid van mr. A.H. Pranger, secretaris.

mr. J.P.L.C. Dijkgraaf
voorzitter

mr. A.H. Pranger
secretaris